

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

17 вересня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката Ж., –

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України (надалі – ВША НААУ) від 10.07.2024 року, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокатом Ж. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 28.08.2024 стосовно адвоката Ж. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Бухтоярову О.В., яка доповіла матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) _____ Ж. видано свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від _____ № _____.

Із профайла цього адвоката в ЄРАУ вбачається, що його право на заняття адвокатською діяльністю не зупинено і не припинено.

У вказаній скарзі ВША НААУ зазначається та з доданих до неї матеріалів вбачається, що адвокат К. у 2019, 2020, 2021, 2022 і 2023 роках не виконав свій професійний обов'язок з підвищення кваліфікації, встановлений п.п.4, 6 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженим рішенням Ради адвокатів України № 63 від 03.07.2021 (з наступними змінами).

З огляду на це ВША НААУ вважає, що адвокат К. вчинив дисциплінарний проступок, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додано, серед іншого, скріншот інформації з сайту ВША НААУ щодо виконання адвокатом К. вимог по підвищенню кваліфікації.

У вказаній скарзі ВША НААУ зазначається та з доданих до неї матеріалів вбачається, що адвокат Ж. у 2019, 2020, 2021, 2022 і 2023 роках не виконав свій професійний обов'язок з підвищення кваліфікації, встановлений п.п.4, 6 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженим рішенням Ради адвокатів України № 63 від 03.07.2021 (з наступними змінами).

З огляду на це ВША НААУ вважає, що адвокат Ж. вчинив дисциплінарний проступок, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додано, серед іншого, скріншот інформації з сайту ВША НААУ щодо виконання адвокатом Ж. вимог по підвищенню кваліфікації.

Адвокат Ж. надав Дисциплінарній палаті пояснення шляхом направлення їх до КДКА Закарпатської області як на адресу електронної пошти, так і поштовим зв'язком.

В своїх поясненнях адвокат Ж. вказує, що при розгляді скарги слід врахувати, що він являється адвокатом з 2004 року, за весь час професійної діяльності завжди виконував вимоги Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Правил адвокатської етики, жодного разу не зганьбив адвокатури та статусу адвоката, завжди віддано здійснював свої професійні обов'язки, кваліфіковано надаючи професійну правову допомогу особам, які потребували представництва та захисту їхніх прав та інтересів.

Також вказує, що у 2021 році він приймав участь у ряді заходів з підвищення кваліфікації адвоката відповідно до Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, за які йому було нараховано 8 балів станом на 24.06.2021 року, а в подальшому мав намір добрати бали за допомогою тестування згідно з абзаців 13 та 14 пункту 14 Порядку затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 року №63, однак такі тестування не були впроваджені.

Посилається на початок у 2022 році війни і перебування його у цей час в м. Києві протягом двох місяців, на призупинення дії пунктів 19, 20 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України згідно з рішенням Ради адвокатів України від 16.03.2022 №30 та на постійні повітряні тривоги, ракетні атаки і відсутність часу інколи навіть на написання процесуальних документів.

Крім того вказує, що навесні 2022 року суттєво погіршилося здоров'я його батька, який потребував постійного догляду, оскільки був фактично прикутим до ліжка, та 17.04.2023 помер, що призвело до перебування його (адвоката Ж.) у важкому психологічному стані увесь рік.

Разом з тим зазначає, що у 2024 році він звертався до ВША НААУ з питаннями щодо проходження відповідного тестування, однак працівники ВША НААУ йому повідомили, що поки такої можливості немає.

Звертає увагу на положення ч.2 ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо можливості притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку та щодо застосування пунктів 23 і 24 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України.

До пояснення адвокат Ж. додав:

- відповідні скріншоти з веб-сайту ВША НААУ, зокрема і про набрання у 2021 році 8 залікових балів з підвищення кваліфікації;
- копію письмового висновку лікарської комісії щодо необхідності постійного стороннього догляду за його батьком Ж.(інвалідом I групи);
- копію довідки до акту огляду МСЕК стосовно батька;
- копію свідоцтва про смерть батька;
- копію свідоцтва про своє народження.

17 вересня 2024 року у засіданні Дисциплінарної палати адвокат Ж. навів ті ж обставини, що в письмових поясненнях. Додатково додав до матеріалів дисциплінарної справи відповідний скріншот з сайту ВША НААУ на підтвердження підвищення ним кваліфікації за 2024 рік у повному обсязі (набрання 10 залікових балів) та копію листа ВША НААУ від 01.08.2024 про недоступність певних тестів з підвищення кваліфікації, оскільки вони ще перебувають на стадії розроблення. Просив врахувати його наведені обставини при прийнятті рішення.

Заслухавши адвоката Ж. та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Згідно з п.п.4, 5 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підвищення професійного рівня та виконання рішень органів адвокатського самоврядування є професійним обов'язком адвоката.

За приписами статей 12, 65 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із наступними змінами (надалі – Правила адвокатської етики), адвокат зобов'язаний виконувати і дотримуватись загальнообов'язкових рішень органів

адвокатського самоврядування, прийнятих в межах їх компетенції у спосіб, передбачений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Відповідно до п.2 розділу I Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України у новій редакції, затвердженій рішенням Ради адвокатів України (РАУ) від 03.07.2021 №63 (надалі – Порядок підвищення кваліфікації), підвищення кваліфікації є важливим професійним обов'язком адвоката.

Пунктом 20 цього Порядку було встановлено, що всі адвокати зобов'язані підвищувати кваліфікацію адвоката на рівні 10 годин на рік, тобто отримувати 10 залікових балів.

Надаючи оцінку діям адвоката Ж., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Рішенням РАУ від 07.06.2024 №22 визначено:

1. Невиконання адвокатом вимог з підвищення кваліфікації згідно з Порядком підвищення кваліфікації за звітний календарний рік (з 01 січня по 31 грудня) та попередні роки є самостійними триваючими дисциплінарними проступками до часу отримання електронних сертифікатів про підвищення кваліфікації, які підтверджують виконання адвокатом встановлених вимог з підвищення професійного рівня або притягненням винної у невиконанні обов'язку особи до відповідальності, що припиняє дисциплінарний проступок. Зазначені дисциплінарні проступки припиняються з часу отримання електронного сертифікату про підвищення кваліфікації за формою, затвердженою ВША НААУ, що підтверджує виконання адвокатом встановлених вимог з підвищення професійного рівня, або з часу притягнення винного у невиконанні обов'язку адвоката до дисциплінарної відповідальності.

2. Отримання адвокатом такого електронного сертифікату за звітний календарний рік та попередні роки є підтвердженням виконання ним встановлених вимог з підвищення професійного рівня, а також підставою для відмови у відкритті дисциплінарного провадження та його закриття, у разі якщо таке дисциплінарне провадження відкрито.

Разом з тим, рішенням РАУ від 16.03.2022 №30 дія пунктів 19, 20 Порядку підвищення кваліфікації була призупинена на період дії воєнного стану.

Згодом, на підставі рішення РАУ від 27.12.2022 №185 «Щодо деяких питань виконання адвокатами вимог Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України», дію пунктів 19, 20 цього Порядку відновлено.

З цього приводу у листі Голови НААУ від 20.08.2024 №1372/0/2-24, адресованому до КДКА Закарпатської області, зазначено, що невиконання адвокатом обов'язку з підвищення свого професійного рівня за 2022 рік не має наслідком його дисциплінарну відповідальність за вказаний період.

З огляду на це Дисциплінарна палата не вбачає підстав для притягнення адвоката Ж. до дисциплінарної відповідальності за невиконання ним вимог з підвищення свого професійного рівня (підвищення кваліфікації) за 2022 рік.

Постановою Шостого апеляційного адміністративного суду (6ААС) від 10 вересня 2024 року у справі №640/1859/22 за позовом П. до НААУ, із залученням ВША НААУ третьою особою, визнано протиправними і скасовані пункти 18, 19, 20 Порядку підвищення кваліфікації.

Частиною другою статті 265 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що нормативно-правовий акт втрачає чинність повністю або в окремій його частині з моменту набрання законної сили відповідним рішенням суду.

Згідно з ч.1 ст. 325 цього ж Кодексу постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дати її прийняття.

Отже, з 10 вересня 2024 року (дати ухвалення постанови 6ААС у справі №640/1859/22) втратив чинність пункт 20 Порядку підвищення кваліфікації, який передбачав обов'язок всіх адвокатів підвищувати свою кваліфікацію на рівні 10 годин на рік (отримувати 10 залікових балів).

Статтею 58 Конституції України задекларовано, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Ураховуючи зазначене та набрання адвокатом Ж. у 2021 році 8 залікових балів з підвищення кваліфікації, Дисциплінарна палата також не вбачає підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності за невиконання ним вимог з підвищення свого професійного рівня (підвищення кваліфікації) за цей рік.

Відповідно до пунктів 5 та 6 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» невиконання або неналежне виконання адвокатом своїх професійних обов'язків і невиконання ним рішення органу адвокатського самоврядування є дисциплінарним проступком.

Тому, Дисциплінарна палата вважає, що поведінка адвоката Ж. по невиконанню професійного обов'язку з підвищення кваліфікації за 2019, 2020 і 2023 роки містить ознаки дисциплінарного проступку.

Разом з тим, Дисциплінарна палата приймає до уваги існування в Україні карантину і воєнного стану, зумовлених поширенням захворювання «COVID-19» і військовою агресією Російської Федерації проти України відповідно, та наведені адвокатом Ж. і підтверджені належними доказами його складні сімейні обставини, а тому визнає їх поважними причинами, які унеможливили виконання ним обов'язку з підвищення кваліфікації за вказані роки.

Дисциплінарна палата також приймає до уваги і факт виконання адвокатом Ж. вимог з підвищення кваліфікації за 2024 рік у повному обсязі.

Ураховуючи такі обставини та ставлення адвоката Ж. до своєї поведінки, Дисциплінарна палата не вбачає в його діях по невиконанню обов'язку з підвищення кваліфікації за 2019, 2020 і 2023 роки дисциплінарного проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

Керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката Ж. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №_____, видане _____ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від _____ №_____) у зв'язку з відсутністю в його діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА